सर्वधर्मश्रेष्ठस्ययोगधर्मस्यफलमुक्त्वाइज्यादिधर्मस्यफलमाह येषामिति अहमेवयज्ञादीन्सर्वोत्कर्षेणानुतिष्ठेयमितियेषामाग्रहःतेषांतत्यज्ञादिकंज्ञानस्यसाधनंविविदिषोत्पादनद्वाराभवति तथाचश्रुतिः तमे
तंवेदानुवचनेनब्राह्मणाविविदिषंतियज्ञेनदानेनतपसानाशकेनेति त्रिविष्टपंदेवलोकंनतुसत्यलोकं विविदिषाद्यर्थमपिकर्मानुतिष्ठतांआनुषंगिकंस्वर्गफलमपिभवतीत्यर्थः यदाहापस्तंबः तद्यथाग्नेफलार्थंनि
र्मितेछायागंधइत्यनूत्पद्येतेएवंधर्मंचर्यमाणमर्थाअनूत्पद्यंतइति ॥ २८ ॥ येतुअकरणेप्रत्यवायंमत्वाधर्मार्थमेवधर्ममनुतिष्ठंतिनज्ञानार्थंनापिस्वर्गार्थंतानाह तस्येति तस्यधर्मस्यसमाचारंसम्यगनुष्ठानंवेदविदो
वैदिकत्वाभिमानिनोजनाःसम्यगित्याहुः नतुततःकिंचिदैहिकमामुष्मिकंवाफलंकामयंते एनंजनंएनान्जनान्भूयिष्ठंअत्यंतंनमन्येतनमानयेत् किंचित्तुमानयेदेवेत्यर्थः तमेवविशिनष्टि बाह्यंआत्मनिव
र्णाश्रमवयोवस्थाभिमानित्वात्बहिर्मुखं वैदिकत्वान्निष्कामत्वाच्चआभ्यंतरं यतःअकामहतस्यश्रोत्रियस्यकामोपमर्दतारतम्येनहिरण्यगर्भादर्वाचीनानांमानुषादीनामानंदगणनायांउत्तरोत्तरशतगुणितायां स
एकइंद्रस्यानंदःसएकःप्रजापतेरानंदइतिप्रतिपर्यायंश्रोत्रियस्यचाकामहतस्येतिआनंदोत्कर्षःश्रूयते ॥ २९ ॥ एवंयोगिनामात्मविविदिषूणांनिष्कामवर्णाश्रमाभिमानिनांचधर्मःउत्तममध्यमाधमभावेनप्रोक्तः

येषांधर्मेचविस्पर्धातेषांतज्ज्ञानसाधनं ॥ तेब्राह्मणाइतोमुक्ताःस्वर्गंयांतित्रिविष्टपं ॥ २८ ॥ तस्यसम्यक्समाचारमाहुर्वेदविदोजनाः ॥ नैनंमन्येतभूयिष्ठंबा
ह्यमाभ्यंतरंजनं ॥ २९ ॥ यत्रमन्येतभूयिष्ठंप्रावृषीवतृणोलपं ॥ अन्नंपानंब्राह्मणस्यतज्जीवेन्नानुसंज्वरेत् ॥ ३० ॥ यत्राकथयमानस्यप्रयच्छत्यशिवंभयं ॥ अ
तिरिक्तमिवाकुर्वन्सश्रेयान्नेतरोजनः ॥ ३१ ॥ योवाकथयमानस्यत्यात्मानंनानुसंज्वरेत् ॥ ब्रह्मस्वंनोपभुंजीततदन्नंसंमतंसतां ॥ ३२ ॥ यथास्वंवांतमश्नाति
श्वावैनित्यमभूतये ॥ एवंतेवांतमश्नंतिस्ववीर्यस्योपसेवनात् ॥ ३३ ॥ नित्यमज्ञातचर्यामेइतिमन्येतब्राह्मणः ॥ ज्ञातीनांतुवसन्मध्येतंविदुर्ब्राह्मणंबुधाः ॥ ३४ ॥

संप्रतिअहिंसाप्रधानान्योगिधर्मानाह यत्रमन्येतेति यत्रगृहेऽन्नंपानंच ब्राह्मणस्यसंन्यासिनः भूयिष्ठमस्तीतिमन्येतजानीयात्ततत्गृहंप्राप्यजीवेत्प्राणयात्रांकुर्यात् नक्षीणवृत्तिगृहस्थंपीडयेदितिभावः प्रावृषि
वर्षाकालेतृणंचउलपःउच्छ्रिततरंतृणं उलपोनस्त्रीगुल्मिन्यांनातृणांतरेइतिमेदिनी तृणोदकमितिपाठांतरं नानुसंज्वरेत्क्षुद्बाधयाआत्मानंनपीडयेदित्यर्थः ॥ ३० ॥ यत्रदेशेअकथयमानस्यस्वमाहात्म्यंअप्र
काशयतःअशिवममंगलंभयंप्रयच्छतिसमम्यंतमिदंभयप्रदेपिदेशेस्थित्वासत्यपिसामर्थ्येतत्रत्यजनमध्येआत्मानंस्वविद्यादिनाअतिरिक्तमधिकमिवअकुर्वन्स्वोत्कर्षमप्रकाशयन्योजनोभवतिसश्रेयान्प्रशस्त
तरः परपीडांमानंचत्यजेदितिश्लोकद्वयार्थः ॥ ३१ ॥ ईदृशेनकस्यान्नंभोक्तव्यंतमाह यइति यःपुमान्आत्मानंकथयमानस्यस्वप्रौढिंदर्शयतोनरस्योपरिनानुसंज्वरेत्परोत्कर्षंदृष्ट्वानसंतप्येत् तथाब्रह्मस्वं यति
श्वब्रह्मचारीचपक्वान्नस्वामिनावुभाविति स्मृतेर्यत्यादिभ्योऽदत्वायद्भोजनंतद्ब्रह्मस्वभोजनंअकुर्वंश्चयोभवति तदन्नंतस्यान्नंसतांसंमतं असूयारहितस्यश्रद्धापूर्वकंप्रयच्छतएवान्नंभोज्यमित्यर्थः ॥ ३२ ॥ श्वा
शुनकः तेसंन्यासिनः स्ववीर्यस्यस्वपांडित्यस्यउपजीवनात्पांडित्यादिकंप्रकाश्यभिक्षामिच्छन्यतिर्वांताशीभवतीत्यर्थः ॥ ३३ ॥ यःब्राह्मणःब्रह्मवित् ज्ञातीनांमध्येवसन्नपि ज्ञातयोमेममनित्यं अज्ञाताच
र्यायाभिस्ताअज्ञातचर्याःसंतु इतिमन्येतज्ञातयोमेयोगगतिंमाज्ञासिषुरिति यस्यप्रच्छन्नतेजसोमतिःतंब्राह्मणंब्रह्मिष्ठंबुधाःतल्लक्षणज्ञाःविदुः ॥ ३४ ॥

Digitized by Google